

Vlaanderen
is bodembewust

Het ontstaan van afvalstortplaatsbeheer.

On the origin of specific waste disposal management.

Eddy Wille, geoloog
(gep.) hoofdadviseur - onderhandelaar
brownfieldconvenanten

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Achtergrond (en ondergrond)

Van statische naar dynamische beleidsaanpak

Einde 18de eeuw: opkomst industriële ontwikkeling - verstedelijking

- decreten 1789 en 1790 (vanaf Franse overheersing van toepassing ~1795)
- lokale besturen belast met politionele bevoegdheden als de veiligheid en openbare orde in het gedrang kwamen (volkstoeloop, vechtpartijen, brand, besmettelijke ziekten, krotbestrijding, enz.)
- ook afvalverwijdering valt hieronder (geurhinder, miasmen als gevaar volksgezondheid)
- werkt door tot 21ste eeuw in (Nieuwe) gemeentewet

**Focus op afvoer afval uit woonomgeving en voorkoming geurhinder.
Geen (beperkte) aandacht voor impact op bodem / grondwater.**

Resultaat: 1.000en kleine stortsites zonder afscherming (medio 1950).

Achtergrond (en ondergrond)

Van statische naar dynamische beleidsaanpak

Midden 19de eeuw: lokale mijnbouw & opkomst arbeidersbeweging

- Communistisch Manifest van Karl Marx & Friedrich Engels (Brussel, 1847-1848)
- Afvalproblematiek bij bedrijven opgevangen binnen arbeidsveiligheid (ARAB, 1947)

Afval verwijderen uit arbeidsomgeving; vaak in onmiddellijke omgeving op fabrieksterrein gestort (al dan niet in ophoging).

Bij oppervlakedelfstoffen gold opvolverplichtig van de groeve.

Begin 1980: evolutie naar 'Engineered landfill' en nazorg.

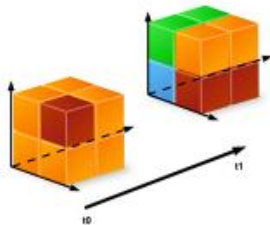

Achtergrond (en ondergrond)

Van statische naar dynamische beleidsaanpak

Dynamics of the system

Interreg
North-West Europe
RAWFILL
European Regional Development Fund

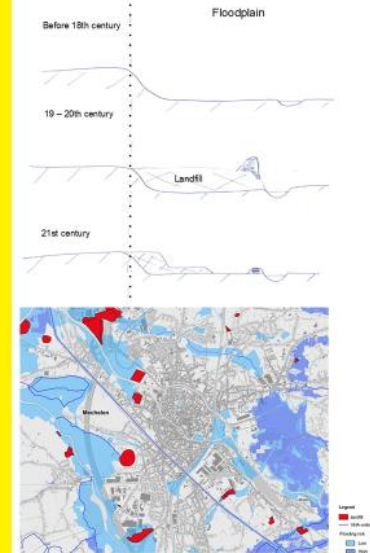
Internal dynamics:
degradation

External dynamics:
anthropogenic

External dynamics:
Natural / climate

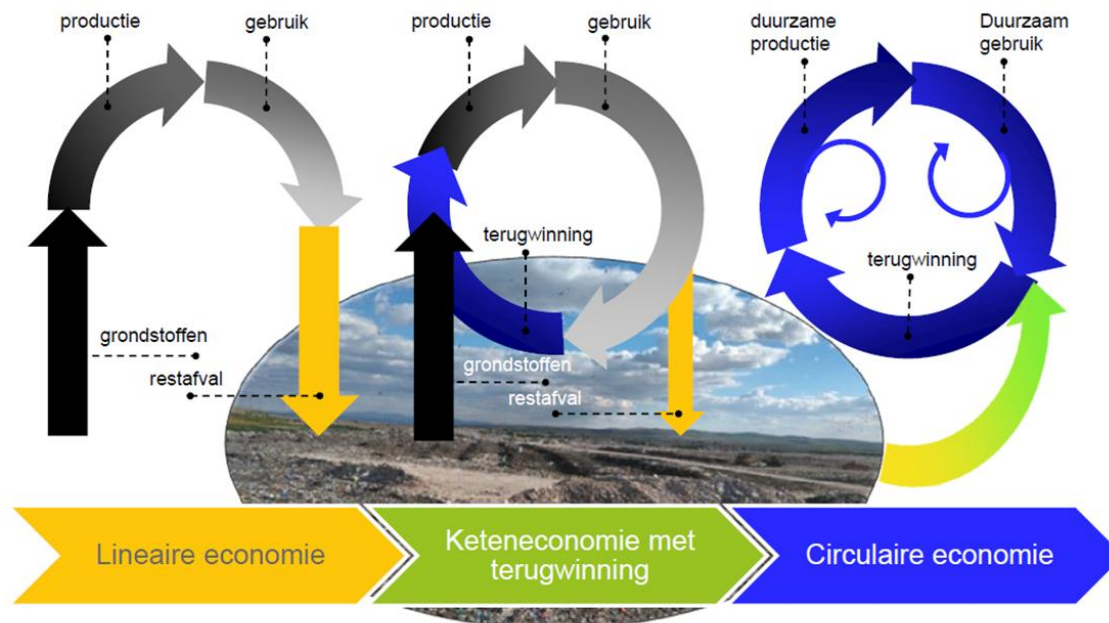

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

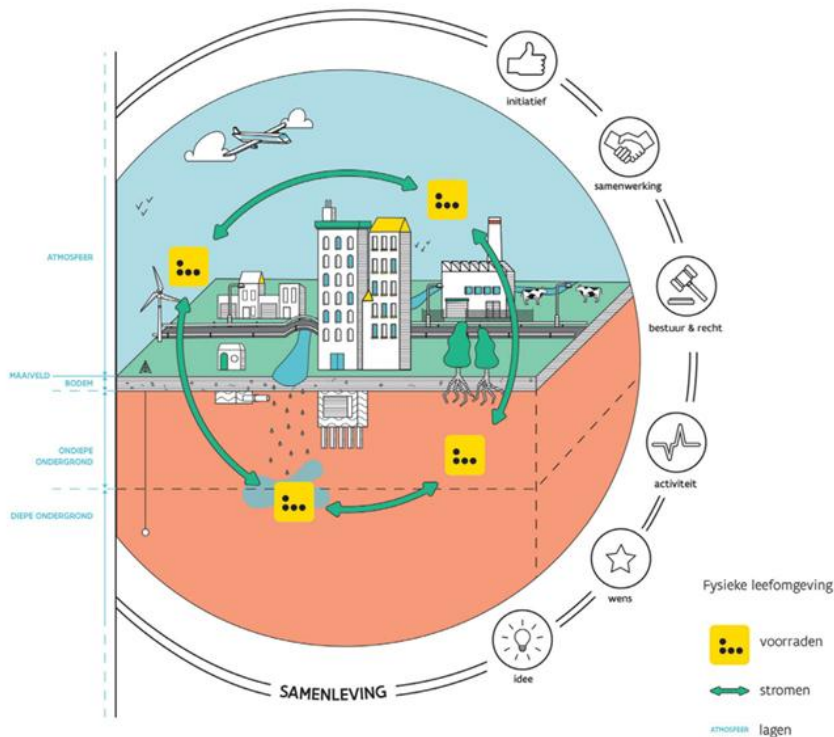
Opwaardering van stortplaatsen (P2C2E*)

Duurzaam voorraadbeheer van stortplaatsen : Dynamic Landfill Management

Stortplaatsen in de circulaire economie

Ruimterapport Vlaanderen 2021

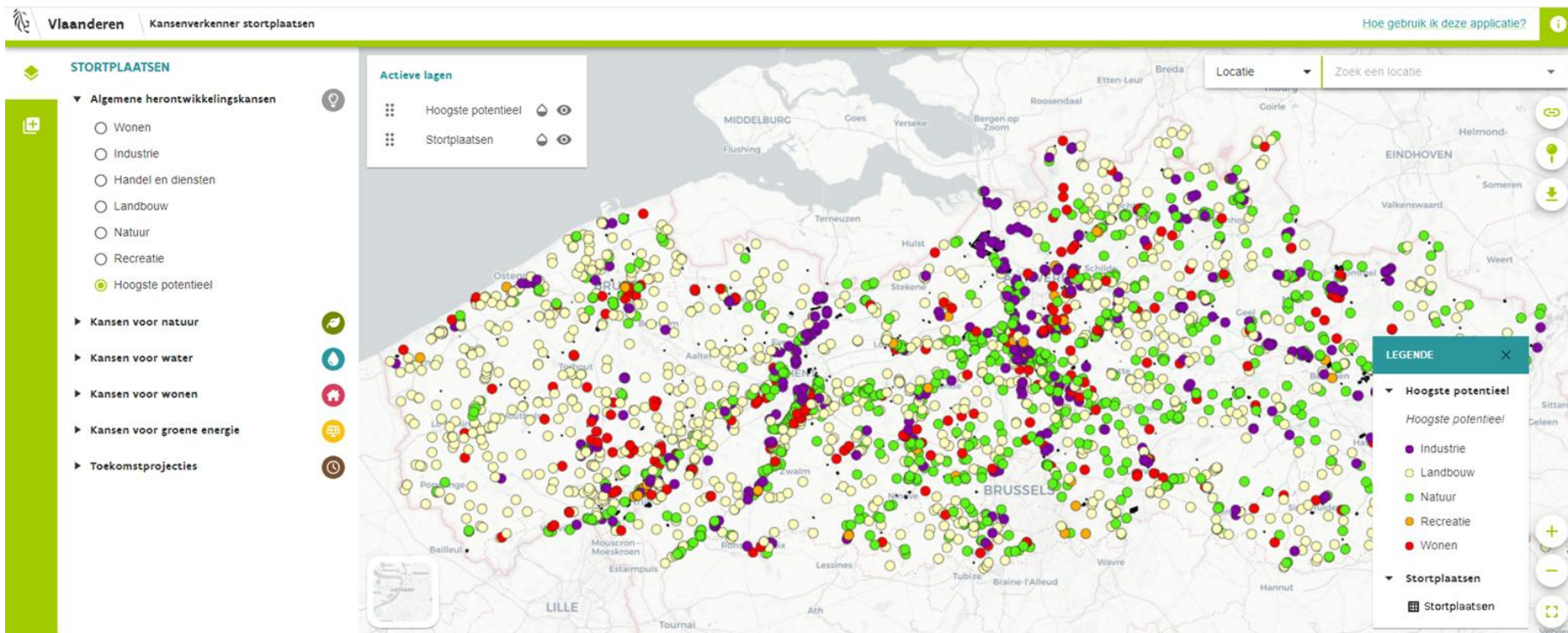

Duurzaam Voorraadbeheer van Stortplaatsen als vorm van lange termijn beheer voor alle stortlocaties in Vlaanderen en dit in lijn met nieuwe inzichten zoals bodemzorg en het omgevingsdenken.

FIGUUR 1 // DE FYSIEKE LEEFOMGEVING ALS VOORWERP VAN HET OMGEVINGSBELEID
(Departement Omgeving, 2019)

Een toekomst voor stortplaatsen ?!

Kansenverkenner

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

OVAM is een officiële website van de Vlaamse overheid
Uitgegeven door Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

[Disclaimer](#) | [Cookieverklaring](#) | [Toegankelijkheid](#) | [Nieuwsbrief](#)

OPENBARE VLAAMSE
AFVALSTOFMAATSCHAPPIJ

1. Rehabilitation options & decision-making

Examples of rehabilitation projects (overview)

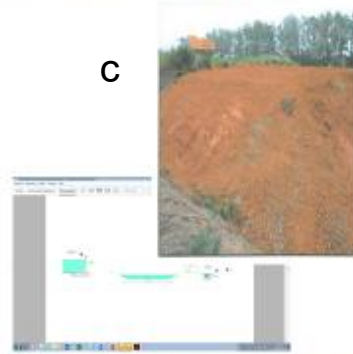
a

b

d

c

e

f

- a. Residential area (containment, processing landfilled waste);
- b. Industrial area (removal, processing, relandfilling);
- c. Landfill mining project (mono waste disposal site)
- d. Creating void space for storm water basin (processing, reshaping)
- e. Nature conservation project (removal)
- f. Interim use (recreation, nature redevelopment, solar panel parc)

Expert support

Opwaardering van stortplaatsen

Brownfieldproject De Lediaan - Diegem (woonproject)

Groeven leverde Eocene zand(steen)
Verwerkt in lokale kerk.

Als je wil weten wat in de ondergrond
zit, moet je omhoog kijken.

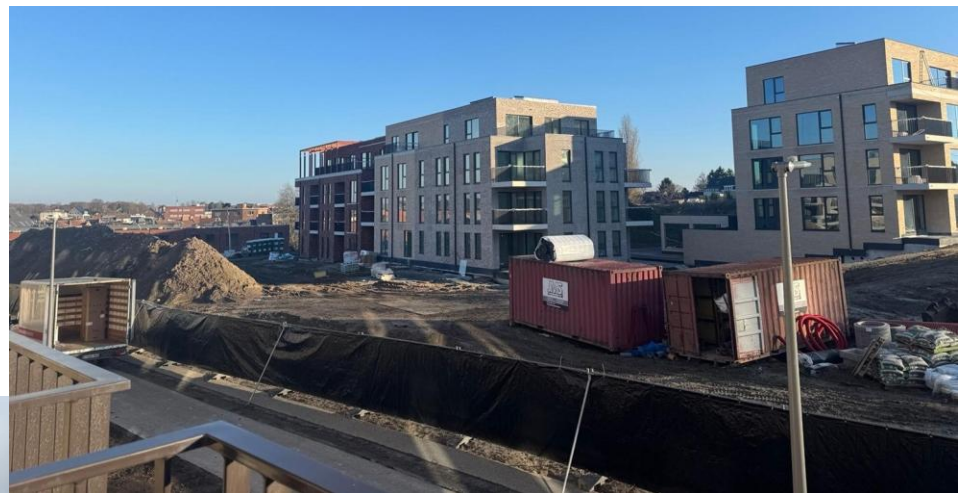

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

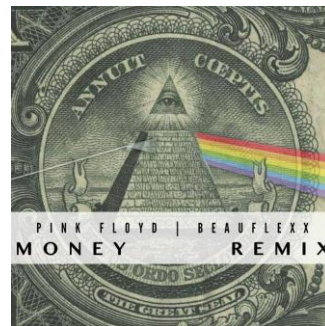
Opwaardering van stortplaatsen

Brownfieldproject De Lediaan - Diegem (woonproject)

Samenvatting Stortplaats & Brownfieldherontwikkeling

Memo-technische ondersteuning met dank aan Pink Floyd.

We begonnen vanuit de aandacht voor afval. Zeker wanneer een stort in brand vliegt!

Album: Wish you were here

Anderhalve eeuw industrie laat sporen na en sanering vraagt tijd!

Album: Dark side of the moon

We hadden een luisterend oor en ontvingen allerlei echos!

Album: Meddle

Onthou: brownfields hebben een breed spectrum aan thema's!

Album: Dark side of the moon

Met prioriteiten en geld kan je aan de slag!

Album: Dark side of the moon

Wees niet bees en sloop geenszins jouw draagvlak!

Album: Animals

Bijlage: overzicht wetgeving & beleidsinitiatieven

Van statische naar dynamische beleidsaanpak

- ❓ 1981: Invoering Afvalstoffendecreet (oprichting OVAM); lineaire economie: cradle to grave;
- ❓ 1983 - 1984: 'Grote schoonmaak' in de stortsector (specifieke wetgeving);
- ❓ 1995: Bodemsaneringsdecreet is operationeel en biedt juridisch/milieutechnisch kader voor sanering van (voormalige) stortlocaties;
- ❓ 1999: Sanering stortplaats Terra Cotta, Brecht (1999–2000). Ongeveer 160.000 ton 'gevaloriseerd' en nieuwe stortvolume beschikbaar zonder nieuw ruimtebeslag;
- ❓ 2007: Goedkeuring Brownfielddecreet waardoor specifiek kader ontstaat voor (complexe) herontwikkelingsprojecten op onderbenutte en potentieel verontreinigde sites;
- ❓ 2011: Afvalstoffendecreet wordt vervangen door het Materialendecreet;
- ❓ 2012: opstart ELFM-onderzoeksprogramma (2012 – 2015);
- ❓ 2015: Vlaamse Regering - 16 oktober 2015: goedkeuring conceptnota duurzaam voorraadbeheer van stortplaatsen;
- ❓ 2019: Interreg Europe COCOON: introductie concept Dynamic Landfill Management;
- ❓ 2023: Ondernemingsplan: inbedding in bodemzorg

Bijlage: websites

<https://ovam.vlaanderen.be/historiek-van-het-stortplaats-beleid>

<https://www.stortplaatsen.be/>

<https://ovam.vlaanderen.be/web/bodemzorgportfolio/bodemzorgportfolio>